

OBSAH

1	Specifika plynárenství oproti elektroenergetice	7
1.1	Evropský trh se zemním plynem	8
1.2	Plynárenský trh je mnohem dynamičtější než elektroenergetický	11
1.3	Podíl fixních nákladů na celkových nákladech je menší než u elektřiny (asi 20 %)	12
1.4	Plyn lze skladovat	13
1.5	Vyšší stabilita systému	14
1.6	Asymetrická substituce mezi elektřinou a plynem	14
1.7	Odlišnosti ve směrnicích EU	15
1.8	Plynárenství je ještě zpolitizovanější než elektroenergetika	15
1.9	Důsledky specifík plynárenského trhu	15
2	Mýty a strašidla (nejen) české energetiky	17
2.1	Stranded Costs	25
2.2	Odhad stranded costs	31
2.3	Způsob výplaty stranded costs	31
3	Energetický zákon	33
4	Stav českého plynárenství v roce 1999	35
4.1	Transgas s. p.	35
4.2	REGASy	42
4.3	Ceny	42
4.4	Schizofrenní role státu	44
4.5	Nezbytnost změny	44
5	Směrnice Evropského parlamentu a Evropské rady	47
5.1	Základní charakteristika	48
5.2	Ustanovení, která lze zneužít proti deregulaci a liberalizaci obecně	49
5.3	Ustanovení Směrnice zvláště nebezpečná pro Českou republiku	50
6	Očekávané přínosy konkurence v českém plynárenství	51
6.1	Cenové efekty	51
6.2	Různé výhody pro různé spotřebitele	54
6.3	Obecné výhody pro všechny spotřebitele	57
6.4	Životní prostředí	57
7	Cílový stav	61
7.1	Zásady navržené reformy	61
7.2	Suverenita spotřebitelů	61
7.3	Zahraniční obchod	62
7.4	Podmínky pro vstup a výstup z odvětví	63
7.5	Vlastnická struktura	64
7.6	Regulace cen. Otevření sítí. Regulační orgán	64

8 Návrh reformy	71
8.1 Krátkodobé reformní kroky	71
8.2 Dlouhodobé reformní kroky	76
8.3 Co dál?	77
Dodatek A. Teorie v síťových odvětvích	79
A.1 Kořeny teorie přirozeného monopolu – inženýrský způsob myšlení	79
A.2 Skutečný stav „přirozeně monopolních odvětví“ před započítáním regulace v USA	81
A.3 Vznik a počátky regulací	84
A.4 Námitky chicagské a rakouské školy proti teorii přirozeného monopolu	87
A.5 Deregulační mainstream a jeho omezení	99
Dodatek B. Vývoj od listopadu 1999 do října 2000	101
B.1 Příčiny změn	101
B.2 Novinky v plynárenském (a souvisejícím) světě	105
B.3 Novinky v českém plynárenství a v souvisejících oblastech	112
B.4 Závěr	118
Dodatek C. Slovníček pojmů	119
Seznam literatury	123
Příloha: Výtahy z oponentských posudků	125

Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky 5/2000

Uspořádal Národohospodářský ústav Josefa Hlávky,
 110 00 Praha 1, Vodičkova 17, tel. 24 94 76 91 (Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových).
 Počet výtisků 250.
 Určeno pouze pro informaci zainteresovaným odborným pracovníkům.

Tisk Ediční středisko ČVUT, Žitkova 4, 160 00 Praha 6.